

ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ

У сучасних умовах роль регіону суттєво підвищується через багатовекторність регіонального розвитку, яка вимагає нових підходів, моделей у її реалізації, де чітко була б визначена компетенція, функціональне призначення кожного адміністративно-територіального утворення, що забезпечуватиме зміцнення потенціалу регіону, посилення місцевого самоврядування, формування та ефективного використання місцевою бюджету та належне зростання добробуту населення.

Формування територіальних ринків туристичних послуг забезпечується взаємодією елементів двох структур: галузевої, представленої компонентами індустрії туризму, діяльність яких відповідає туристичній мотивації, та територіальної, яка формується концентрацією споживання, локалізуючись в межах спеціалізованих територій. Регуляторні механізми ринку, підсилені проведенням державної туристичної політики та скеровані зусиллями туристичних організацій, виконують роль організаційно-управлінських структур відповідного рівня.

Проблема оцінки інтеграційного потенціалу суб'єктів сфери туризму – це проблема первинного значення, саме від її рішення залежить ефективність управління сферою туризму на місцевому рівні. Переважна частина регіональних досліджень орієнтована на забезпечення науково-обґрунтованих потреб управління регіонального розвитку. У цьому відношенні однією з функцій управління регіональним розвитком сьогодні стає створення і цілеспрямоване планомірне використання територіальних умов розвитку туристичної сфери діяльності [4].

Теоретичні, методологічні та праксеологічні засади розвитку інтеграційних процесів у туризмі досліджували вітчизняні та зарубіжні науковці, а саме: В. Азар, В. Квартальнов, Ф. Вільям, М. Жукова, М. Кабушкін, М. Мальська та інші. Зважаючи на обсяги та глибину досліджень вказаних вчених, потребують подальшого розвитку комплексні теоретичні та методологічні питання, присвячені науковому переосмисленню особливостей інтеграційної взаємодії економічних суб'єктів, процесів їх становлення та розвитку в галузі туризму, урахування специфіки управління інтегрованими утвореннями. Орієнтація на особливості інтеграційних процесів у туризмі в подальшому дозволить розробляти дієві механізми управління інтегрованими утвореннями.

Зміст процесу регулювання регіонального розвитку туризму складають відносини суб'єктів господарювання, населення та органів управління стосовно рішення соціальних, економічних, екологічних та інших проблем розвитку регіону. Особливістю трансформаційного періоду є поява нових активних

учасників регіональних процесів: органи місцевого самоврядування, приватні особи, підприємці, фірми, комерційні банки, фонди та інші.

Важлива роль в управлінні регіональним розвитком туризму належить функціонуючим у сфері туристичного підприємництва різним формам інтеграції за участю органів місцевого самоврядування, об'єднанням туристичних фірм зі своїм туристичним продуктом, автоперевізниками, страховими компаніями, банками, готельними комплексами, екскурсійними агентствами й іншими підприємствами з горизонтальними й вертикальними взаємозв'язками [2].

Однією з форм інтеграції може бути **регіональне туристичне товариство (РТТ)** - добровільне об'єднання зацікавлених осіб, створене з метою координації діяльності учасників, забезпечення захисту їхніх прав, інтересів у державних і інших органах, загальній реалізації різноманітних програм і проектів щодо розвитку туристичної галузі й розподілу прибутку, отриманої від їхнього здійснення [3].

На територіях регіонів зі значним зосередженням земель рекреаційного призначення доцільним є створення окремих господарських комплексів, рекреаційних парків, спеціальних (вільних) економічних зон. Окрім сприяння управлінню регіональним розвитком туризму створення таких територіально-господарських утворень також сприятиме подоланню депресивного характеру регіональної економіки, стимулюватиме структурні перетворення, активізує підприємницьку діяльність, пом'якшить проблеми зайнятості, підвищення життєвого рівня населення, залучення іноземних інвестицій, нарощування експорту товарів, поживлення інноваційної діяльності, підвищення ефективності використання природних ресурсів [4].

Організаційними формами управління регіональним розвитком туризму можуть виступати маркетингові консорціуми, конгломерати, громадські організації при навчальних закладах, які готують фахівців з туризму, об'єднання, створені з метою просування конкретного туристичного продукту, туристсько-інформаційні центри. **Мережі, альянси та туристичні кластери** - це результат структурної перебудови туристичної сфери й сусідської солідарності її підприємств. Розробляються нові механізми диверсифікації туристичних продуктів (в спільних науково-дослідницьких центрах, лабораторіях), укладаються перехресні субпідрядні контракти між підприємствами одного й того ж регіону, зацікавленими у взаємодоповненні.

Література

1. Про Державну службу України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва : Указ Президента України від 19.12.2011 № 1168/2011.
2. Бондаренко М.П. Туристичний сектор економіки України: реалії та перспективи / М.П.Бондаренко // Економіка і прогнозування : науковий журнал; Ін-т екон. та прогнозів. НАН України. – 2011. – № 1. – 160 с. – ISSN 1605–7988 – С. 104 – 119.
3. Зянько В.В. Інноваційне підприємництво в Україні: Проблем становлення та розвитку / В.В. Зянько. – Вінниця : УШВЕРСУМ, 2005. - 262 с.
4. Лихоманова О.В. Використання туристичного потенціалу й ефективний розвиток регіонів України / О.В.Лихоманова // Наукові записки КУТЕП. – Вип.3. – К. : Знання України, 2003. – С.543-552.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>